

Arz-talep dengesizliğinin enerji lojistiğinin önündeki en büyük sıkıntılardan biri olduğuna dikkat çeken Türkay konuyu şöyle yorumluyor:

“Enerjinin son kullanım şekliyle (buhar ya da elektrik) depolanamaması ve enerji güvenliği enerji lojistiğinin önündeki en büyük sıkıntıdır. Dünyada enerjiyi en fazla tüketen ülkeler enerji kaynaklarına en uzak ülkeler. Bu da enerjide lojistik sürecini daha da önemli kılıyor.”

“Sürdürülebilir enerji lojistiği” üzerine çalışmalarınız var. Bu kavramın satır aralarında neler yatıyor?

Sürdürülebilirlikten anlaşılması gereken işin ekonomik, çevresel ve sosyal boyutunu birbirine entegre eden bir yaklaşımdır. Dolayısıyla enerjinin üretimi, dağıtımı, kısacası tüm tedarik zinciri için geliştirdiğimiz tüm modellerde iki amacı temel alıyoruz; maliyetinin ve çevreye etkilerinin en aza indirilmesi. Koç - IBM Tedarik Zinciri Araştırma Merkezi'nde “Sürdürülebilir Enerji Lojistiği” ile ilgili bir çalışmamız sürüyor. Bu çalışmamızda yenilenebilir enerji kaynaklarının tedarik zincirine entegrasyonu üzerinde duruyoruz.

Çalışmanız sadece yenilenebilir kaynaklarla mı sınırlı, diğer kaynaklar için 'sürdürülebilirlik' konusunu irdelenebilecek mi?

Aslında buna kömür de eklenebilir çünkü kömür ekonomik olarak büyük fayda sağlayan bir kaynak ama çevresel etkilerini de göz önünde bulundurmak zorundayız. Bu konuda da yurtdışında uygulamaya başlayan “karbon yakalama ve depolama teknikleri” imdadımıza yetişiyor. Bu teknik sayesinde kömürün kullanımından dolayı oluşan karbon dioksit salınımının çevresel etkileri

İstanbul'da günde 20 bin ton akaryakıt karayolunda tankerlerle taşınıyor. Bu akaryakıtın 12 bin tonu İstanbul'da bulunan 4700 akaryakıt istasyonuna, kalan 8 bin tonu havaalanına gidiyor. Bu günlük taşıma 600 tankerle gerçekleştirilirken her tanker günde 180 kilometre yol katediyor.

de en aza indirilebiliyor. Karbon yakalama ve depolama doğalgaz ve fuel oil için de oldukça verimli olan bir teknik.

Karbon gazı salınımıyla ilgili kaygılar lojistik sektörünü “yeşil lojistik” kavramına yönlendiriyor. Bu konudaki son gelişmeler nelerdir?

Dünya karbon gazı emisyonunu azaltmaya yönelik çözümler arıyor. Son olarak Kanada'da Calgary Üniversitesi'nde katalitik konvertör gibi araçların egzosundan atmosfere karbon salınımını tamamen durduracak cihazlar tasarlandı. Prototipleri geliştirilmiş ve çalışır vaziyette. Bu cihazlar otomobillerin yanı sıra tırlarda, demiryolunda rahatlıkla kullanılabilir. Bu sayede tırlar da zamanla karbondioksit emisyonu konusunda temize çıkacak. Ama bu tarz gelişmelerin kullanıma geçip yaygınlaşmasını beklemek gerek-

sizdir. Lojistik sektöründeki emisyon değerlerinin azaltılması için multimodal taşımacılığı geliştirmek şarttır. Özellikle demiryolu taşımacılığı çevreye göreceli olarak daha duyarlı yapısıyla önem kazanmaktadır. Örneğin karayolu taşımalarında beraberinde büyük riskleri getiren tehlikeli madde taşımacılığının hem ekonomik hem de çevresel nedenlerle demiryoluyla yapılması daha doğrudur.

Bu konuda Türkiye'de son zamanlarda güzel gelişmeler de olmuştur. Örneğin akaryakıt taşımacılığını karayolundan demiryoluna çekebilmek için TCDD 70 metreküp kapasitesinde 200 adet tank yapmış. Bunları rafinerilerden dağıtım merkezlerine kadar taşıyor.

BP bu tankların 33 tanesini kiralamış. OPET de 48 tane kendisi yaptırmış, 30 tane TCDD'den kiralamış. TÜPRAŞ 150 tane kendi yaptırmış, 76 tane TCDD'den kiralamış. Bunların enerji lojistiğinin sürdürülebilirliği açısından önemli gelişmeler.